

Kardiologian poliklinikan lisätyöesitys

Henkilöstöjaosto 05.12.2024 § 156

7959/01.00.00/2024

Valmistelija Nieminen Peter
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 323 1300, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Kardiologian poliklinikan jonotilanne on huonontunut useammasta syystä, ja pitkät jonot hoidon tarpeen arvioon voivat uhata potilasturvallisuutta. Tämä aiheuttaa suurta huolta henkilökunnassa.

Uudella ei-kiireelliseksi arvioidulla läheteellä hoidon tarpeen arvioon tulevat potilaat joutuvat tällä hetkellä odottamaan 5-8 kk yli hoitotakuun. Jos potilas on itse siirtänyt aikaansa, odotusaika saattaa olla 12 kk. Jonossa on 329 potilasta. Jonossa voi olla hyvinkin kiireellisiä potilaita, mutta koska ensimmäinen arvio venyy, on todennäköistä, että potilasturvallisuus vaarantuu merkittäväällä osalla potilaista.

Kontrollikäynnit, joissa suunniteltu seurantakäynti on yli 1 vuoden kuluttua, ovat myöhässä 1 v 10 kk. Jonossa on 1007 potilasta. Jonossa on potilaita, joiden sairaus saattaa ehtiä vaikeutua huomattavasti ennen kontrolliin pääsyä. Tämä lisää päivystyskäyntien ja osastohoitojaksojen määrää ja johtaa osalla potilaista tilanteeseen, ettei hoidosta enää ole hyötyä, kun sairauden paheneminen todetaan liian myöhään.

Rytmihäiriöpoliklinikan jono on 2 kk tavoitteesta jäljessä. Jonossa on 55 potilasta.

Ajoissa ovat jonot, joissa on jo läheteen perusteella kiireellisiksi arvioituja potilaita ja jono, jossa tavoiteaika seuraavaan kontrolliin on alle 1 vuosi. Kiireelliseksi tiedettyjä potilaita on siis priorisoitu kiireettömämmiksi arvioitujen potilaiden kustannuksella.

Pietarsaaren kardiologisella poliklinikalla lähetejono on 3 kk myöhässä (51 potilasta jonossa), kontrollijono 8 kk myöhässä (167 potilasta).

Kardiologian potilasmäärä kasvaa jatkuvasti. Lisätyön tekemisen tarve on ollut noin 400 potilasta/vuosi yli 10 vuoden ajan. Tämä on ollut tilanne siitäkin huolimatta, että eräät terveyskeskukset ovat tilanneet huomattavia määriä sydämen ultraäänitutkimuksia, rasisuskokeita, rytmii- ja verenpaineseurantoja haluamiltaan palveluntarjoajilta. Kokonaiskuvaa palveluiden tarpeesta, tuottajista ja hinnoittelusta on ollut mahdotonta saada. Näiden tutkimusten kustannukset ovat menneet kunkin kunnan omasta terveysbudjetista. Lisäksi Pietarsaaren kardiologinen poliklinikka on tehnyt jatkuvasti lisätyötä omien jonojensa hallitsemiseksi.

Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymän ja Pohjanmaan hyvinvointialueen aikoina lisätyötä ei kardiologialle ole myönnetty. Henkilöstöjaoston 13.6.2024 § 84 lääkäreiden lisätyöstä tekemä päätös ei sovellu kardiologiaan, sillä vastaanottokäynti on selvästi kattavampi kuin peruskäynti esim. ortopedialla.

Terveyskeskusten oikeus hankkia kardiologisia ostopalveluita on pääosin poistettu, jolloin tutkimusten tarpeen ja kiireellisyyden arviointi tapahtuu Vaasan keskussairaalan kardiologisella poliklinikalla. Myös Pietarsaaren läheteet arvioidaan nyt Vaasassa, jotta alueen rajalliset kardiologiresurssit pystytään kohdentamaan parhaalla mahdollisella tavalla ja ostopalveluiden käyttö ja kustannukset ovat arvioitavissa. Tämä on osin johtanut läheteiden määrään kasvamiseen Vaasan kardiologisella poliklinikalla ollen nyt 100-120 uutta lähetettä joka viikko. Jo ennen läheteiden keskittämistäkin ovat lähetemäärät nousseet joka vuosi väestön vanhenemisesta johtuen.

Tällä hetkellä kardiologialla on 1 erikoislääkärin virka täyttämättä ja 1 erikoislääkäri on 6 kk virkavapaalla. Koska kaikki hyvinvointialueen kardiologiset palvelut ja ostopalvelut menevät nyt kardiologian budjetista, näyttää kardiologian ostopalveluiden määrä

kasvavan. Osin näin onkin, sillä lääkärivajetta on jouduttu korvaamaan ostopalveluilla. Avoin virka on kahdesti ollut auki, eikä hakijoita ole ollut. Lisäksi aikaisemmin merkittävä osa ostopalveluista on mennyt terveyskeskusten ja kuntien omista budjeteista, joten lisäys ostopalveluiden käytössä johtuu osin siitä, että koko ostopalvelutarvetta hallinnoidaan nyt kardiologialta ja kulut menevät täysimääräisinä kardiologian budjetista.

Noin ¼ lähetteistä palautetaan tai niihin vastataan konsultaationeuvojen muodossa. Potilas ei siis saa poliklinikalle aikaa, mikäli asia on hoidettavissa muulla tavoin. Lähetteen määrää pyritään vähentämään myös uudella koti-Holter-palvelulla. Kyseessä on sydänfilmin pitkäaikaisrekisteröinti 1-3 vrk, jonka terveyskeskuslääkäri saa tilata tietyillä kriteereillä. Palvelu on kontrolloitu ostopalvelu Fimlabin ja Tampereen sydänsairaalan yhteistyönä. Palveluun kuuluu kardiologin lausunto, ja potilaat on pyritty valitsemaan siten, että lausunnon jälkeen terveyskeskus pystyy hoitamaan potilaan itse, eikä lähetettävä erikoissairaanhoidon tarvitse tehdä. Palvelu on otettu käyttöön jo Pietarsaaren seudulla sekä äskettäin myös Närpiön ja Kaskisten seudulla. Koko hyvinvointialueelle Kristiinankaupunkia lukuun ottamatta malli tulee kevään 2025 aikana.

Poliklinikan vastaanottoaikoja on lisätty lääkärimäärän mahdollistamaan maksimiin. Priorisointisuunnitelma jonojen saamiseksi hallintaan pitkällä aikavälillä on pääpiirteissään tehty. Ostopalveluita on käytetty sydämen ultraäänijonojen hallintaan saamiseksi ja osin myöskin sydäninfarktipäivystyksen turvaamiseksi, sillä talon omia infarktipäivystystä hoitavia kajoaviin toimenpiteisiin kykeneviä kardiologeja on tällä hetkellä ainoastaan neljä.

Lisätyö auttaisi jonojen lyhentämisessä nykyisessä potilasturvallisuutta vaarantavassa tilanteessa. Lisätyön hinta/ potilas on hyvin samaa luokkaa kuin ostopalveluiden käyttö, sillä osalle konsulteista maksetaan myös matkakorvauksia. Lisätyössä matkakorvauksia ei makseta, mutta koska lisätyö tehdään virka-ajan ulkopuolella, tulee hoitaja- ja sihteeriresurssista kustannuksia lääkäripalkkion lisäksi. Liitteenä on kardiologian ylilääkäri Päivi Pietilä-Effatin tekemä kustannuslaskelma n. 350 potilaalle.

Myös sellaiset kardiologit, jotka eivät infarktipäivystyksiä tee, voisivat osallistua jonojen purkamiseen lisätyönä. Näin työmäärä ei muodostu kohtuuttomaksi.

Korvaustasoksi esitetään samoja, jotka ovat olleet voimassa jo vuosia aikaisemmin, eli 130 € kliinisestä tutkimuksesta ja sydämen ultraäänitutkimuksesta ja 120 € HOLTER-rekisteröinnin (pitkäaikainen sydänrytmin rekisteröinti) tulkinnasta ja lausunnosta asiakirjamerkintöineen.

Johtajaylilääkäri Nieminen Peter

ehdottaa, että kardiologialle hyväksytään lisätyösopimus esitetyn mukaisesti. Sopimus on voimassa 1.12.2024 – 31.5.2025. Aikarajoituksella on kaksi perustetta: Yleinen lisätyösopimus loppuu samaan aikaan, joten on tarve tarkastella lisätyösopimuksia kokonaisuutena. Lisäksi on toivottavaa, että lisätyö olisi mahdollisimman tehokasta ylläolevana aikana, jotta potilasturvallisuutta vaarantavia jonoja saataisiin tehokkaasti lyhennettyä.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.